

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ ПОЛІЦІЇ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Колеснікова М. В.

*к. ю. н., доцент, старший викладач кафедри АГПФЕБ ННІ права
Сумського державного університету*

Під час побудови новітньої моделі правоохоронної системи відповідно до міжнародних стандартів, принципів і норм набуло актуальності розроблення й запровадження якісно нових підходів у сфері управління правоохоронними органами.

Організаційні форми поліції та принципи державного управління її діяльністю безпосередньо обумовлені історичними, політичними, географічними та іншими особливостями кожної країни. Наявна модель управління діяльністю поліції повною мірою кореспондується з різними формами державного устрою: унітарним, федеративним і навіть конфедеративним [1, с. 42].

Нині за кордоном діють три моделі внутрішньої безпеки: - централізована, або модель з головною роллю міністерства внутрішніх справ, директивним стилем управління й чіткою вертикаллю підпорядкування низових ланок центральним органам; децентралізована модель (відсутність єдиного національного органу, численність поліцейських сил загальнодержавного, регіонального та місцевого рівнів, переважне зосередження важелів управління поліцейськими силами в руках регіональних органів державної влади й органів місцевого самоврядування); централізована на половину модель (наявність міністерства, відповідального за забезпечення внутрішньої безпеки; координація діяльності розрізнених поліцейських служб; співіснування державних поліцейських служб загальнонаціонального й регіонального рівнів, а також державної та муніципальної поліції із пріоритетністю розвитку державної поліції) [2, с. 78].

Централізована модель системи забезпечення внутрішньої безпеки присутня в цілому ряду країн континентальної Європи. Саме тому її називають континентальною. Ця модель системи забезпечення внутрішньої безпеки функціонує у двох видах. Перший з них властивий державам, які забезпечують свою внутрішню безпеку самими лише зусиллями цивільної поліції: Ірландія, Фінляндія, Швеція, Данія, Норвегія. Саме в цих країнах спостерігається невисокий рівень злочинності, відсутність серйозних політичних і соціальних конфліктів, а тому й немає потреби у спеціальних поліцейських формуваннях [3].

Сучасна структура поліцейської системи країни характеризується своєрідною централізацією. Низка функцій управління покладається на особливі ланки міністерства – департаменти або дирекції, яким безпосередньо підпорядковуються всі галузеві служби. Слід зауважити, що централізована модель управління поліцією упродовж тривалого часу

зберігалася в багатьох постсоціалістичних державах Центральної та Східної Європи [4 с. 64].

Децентралізована (фрагментарна) модель поліцейської системи держави характерна для країн, де побоювання нації потенційно можливих зловживань з боку силових державних структур приводить до створення низки самостійних поліцейських агентств на регіональному і місцевому рівні. У країнах ЄС модель децентралізованої поліції, організованої на принципах самоврядування, зберігається лише у Швейцарії [5, с. 57].

Комбінована (інтегрована) модель управління поліцією характерна для Великобританії, ФРН, Нідерландів, де поєднуються ознаки двох згаданих моделей. Також систему управління охороною правопорядку доповнюють незалежні спеціальні поліцейські організації (транспортна поліція, поліція відомства з питань атомної енергетики, військова поліція) [6, с. 73].

Зарубіжний досвід свідчить, що найбільш ефективною є боротьба зі злочинністю за допомогою упровадження спеціальних програм, які включають юридичні, організаційно-управлінські та інші взаємопов'язані заходи з достатнім фінансовим забезпеченням. Безумовно, застосування такої практики є цікавим та перспективним для України. Головні завдання поліції у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави залежать від широкого кола чинників: вимоги суспільства щодо діяльності поліції; потреби органів влади на національному й регіональному рівнях; можливості поліцейських формувань, галузевих служб і підрозділів. Пріоритети й напрями реформування поліцейських систем визначаються залежно від змісту національних поліцейсько-правових доктрин і пріоритетів державного будівництва.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Чабан В. Нормативно-правове забезпечення міжнародного співробітництва ОВС у боротьбі з організованою злочинністю. *Закон и жизнь*. 2012. № 3. С. 42–46.
2. Парубчак І. О. Державне управління діяльністю органів внутрішніх справ: зарубіжний досвід для України. *Вісник Академії митної служби України. Серія : Державне управління*. 2015. № 1. С. 76 – 81.
3. Криштанович М. В. Європейський досвід державного управління органами поліції та можливості його використання в Україні URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/4/02.pdf>.
4. Уільдрікс Н. Реєнен П. Ван. Діяльність поліції в посткомуністичних суспільствах; пер. з англ. К. : Атіка, 2006. 248 с.

5. Осипов Ю. И. Организация и деятельность полиции за рубежом : учеб. пособие. М. : ВНИИ МВД России, 1992. 196 с.
6. Мартиненко О. А. Стан дотримання законності у діяльності британської поліції. *Вісник нац. ун-ту внутр. справ.* 2004. № 26. С. 70–75.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПРАВИЛ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Голуб В. І.

Студент V курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Куліш А.М.

д. ю. н., професор, заслужений юрист України, директор ННІ права

Сумського державного університету

Пожерна безпека є важливою складовою національної безпеки в цілому. Держава зобов'язана забезпечити достатній рівень, щоб будь-яка особа почувала себе небезпечно у будь-якому місці. Найбезпечніший спосіб боротьби з вогнем – це запобігти його.

Одним із головних елементів боротьби з пожежею є її попередження, яке здійснюється шляхом затвердження нормативних документів, національних стандартів, норм, правил, що встановлюють вимоги до пожежної безпеки в жилих приміщеннях, будівлях, спорудах, господарських об'єднань та суб'єктів господарювання тощо. А щоб забезпечити дотримання всіх норм держава, як суб'єкт владних повноважень, передбачає застосування державного примусу у вигляді притягнення до відповідальності за недотримання вимог (правил) пожежної безпеки. Відповідальність повинна бути тим важелем, що змусить осіб не вчиняти правопорушення, бо притягнення до відповідальності заставить особу відчувати значні обмеження.

Проаналізувавши статистичні дані щодо пожеж в Україні, можна зробити висновок, що пожежна безпека не знаходиться на достатньому рівні, а в останній час взагалі кількість пожеж постійно зростає, що говорить про недосконалість правового регулювання та неефективність діяльності відповідних органів. Відповідно до положень Основного закону України людина, її життя і здоров'я, безпека визнаються найвищою соціальною цінністю [1]. Це положення є фундаментальним не тільки на теренах України. Пожежа це те явище, яке завдає шкоди й особам, й майну, й навколишньому середовищу. Проте, наприклад, порівнюючи кількість жертв за 2018 рік (останній період за який відомі статистичні дані) в Україні та Великобританії, то в Україні їх кількість в декілька разів більша. Вважаємо за доцільне дослідити притягнення до відповідальності за порушення